

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:			
Helyben.		Vidékre küldve:	
Egy évre	10 kor. — 5 ill.	Egy évre	16 kor. — 5 ill.
Fél évre	5 —	Fél évre	8 —
Negyed évre	2 — 50	Negyed évre	4 —
Egy hónapra	1 —	Egy hónapra	70 —
Egyesszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MORICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többnapos megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden az 4 fillér.

„Habemus papam!”

A pápa választó biboros atyák kikiáltó szavát bizvást kiálthatjuk mi magyarok is az igazságos ég felé (mert, úgy látom, ma már csak az égből lakozik, ha ugyan lakozik — igazság!):
 — Habemus papam!

Van pápánk, de csakis az osztrák ördögöknek telhetik gyönyörű égök benne. Nem a béke olaját nyújtja felénk ez a magyarországi új pápa, melyet Khuen személyében parancsoltak nyakunkra a Herr von Frászok Nagy-Bécsből; a máglyák fénye, az akasztófák sötét árnyéka, bilincsek csörgése, a vaderőszak korbácsának suhogása kísérik, környezik Khuen pápát, kiben a cloy-i hadi parancs majomgonosz és kegyetlen, az alkotmányunkat szaggató, sivár igéi öltöttek testet, hogy a pokol valamennyi ördögei hallehujzának neki. Ilyen pápa, ilyen miniszterelnök kell az ördögöknek, meg az osztráknak, a kik különben szegről-végről kebelbéli barát atyafiságok is . . . mert ez a Biberákok utált fajtájából ideszakadt, magyar fajunkhoz vadidegen, magyar nemzeti jogaink és igazságaink iránt süket fajt és tuskó néma boszorkamester egyiránt kész eszköze az ördögnek, mint az osztráknak, a mely,

a nemzet megkérdése nélkül, kinevezett miniszterelnökként ismét nyakunkra uszította az elvetemedettségnek és a sötétségnek ezt a bagolyfejű, vércse lelkű torzalakját, kit a képviselőházból szegyetlenül söpört ki az erkölcstelen vesztegetések és a nemzet gyilkos politikáján fölháborodott közérzület.

Oda rugták ki, honnét eredetét vette. — De nem veszett a fertőbe. Bécs kihuzta onnét. Bécsnek az ilyen torzalakok kedvesek, a kiknek pusztulás, pusztítás, az igazságnak keresztfái, nemzetek sirása jajgatása, golyók csattogása mutatják nyomdokát.

Magyarok! Most már csakugyan minden rosza készen állhatunk, sem mifele galád merénylet nem lephet meg minket, hisz a cloy-i hadiparancs! középkori zsarnok igéi a Khuen kinevezett miniszterelnöki személyében testet öltöttek; a ki kész véres, sáros kézzel szaggatni össze szent alkotmányunk törvény lapjait, a magyarnak még megmaradt jogát, a magyarnak még koldus morzsányi szabadságát és önállóságát.

A magyar hadsereg sirásójaként toladodik a kormányshéjbe ez a Bécsből rángatott alak, a ki az első holló hírek szerint, golyós és akasztófás

Tisza Pisti, udvari tányérnyaló Láng Lajos, lakájfrakkos Hieronymy Károly, a mindenre kapható Darányi Náci, a bécsi kaszárnyában oskolázott Kolozsváry Dezső és a bécsi udvari üveg-házban elfajult Thallóczy Lajos ékes társaságában akar és szándékozik olyan alkotmányos miniszteriumot alakítani, melynek mindennapi imádsága a statárium hirdetése, a nemzet igazságos jogainak, a nemzet hű fiainak keresztre feszítése, a közromlás oltogatása lesz, ha csak most egy lélekkel, egy szívvel, a nemzetnek egyesített, hatalmas Istenként felséges erejével éber hadirendbe nem állunk! — félre dobva minden szöghegyes pártso-rompót, fölháborodásunk tengernagyságával söpörvén ki alkotmányunk szent templomából ezeket, még mielőtt fertőztettek volna, még mielőtt felgyújtották volna a belső tüzet kiszámíthatatlan veszedelmére az orgyilkosoktól környezett nemzetnek! Amely most elmondhatja:

— Habemus papam! Van pápánk! De csakis az osztrák, meg az ördög, a kik különben ugyanegyek, gyönyörködik ezen a népszabadságot, a népjogot tipró középkori vaksötétség rémletes, utálatos vámpír csodájában!

Ifjabb Móríc Pál.

Bucus.

I.

Köröskörül napfényben usznak
 A hegyek, fellegek;
 Boldogság lenne itt maradni
 S én szomorun megyek.

Minden mi fényes, bájos, édes
 Teveled itt marad,
 Utamra innen nem viszek mást
 Csak sötét árnyakat.

A nyár, a fény, itt marad véled,
 A gyász az jön velem,
 S hogy bucsuzunk: szívem még jobban
 Reszket mint a kezem.

II.

Nem vigasz az nekem, hogy látjuk
 Egymást, mi újra még
 Egy év múlva, ha nyári naptól
 Lesz újra ragyogó az ég.

Egy év esik ki életünkől,
 Lelkünkre egy év gyásza száll;
 S bánattól haldokló szívünket
 Meggyógyítja-e majd a nyár?

Vértessy Gyula.

Képek.

I.

Tavasza van, verőfényes, ibolyaillatos
 tavasz.

A föld már Isten tudja hányadikszor
 ifjult meg, mégis oly friss, oly üde a milyen
 lehetett a teremtés hajnalán. Új minden, a
 harmatos fű, a rügyeikből alig kibomlott fa-
 levelek, az illat, a napsugár! Az első
 virágokra az első lepkék szállanak s meg-
 ittasodva a tavaszi légtől, bizonytalanul
 próbálgatják himes szárnyaikat.

Aranyzománczu tarka bogarak szalad-
 gálnak a mohan, gondolkodva, meg-meg-
 állva, hogy aztán fűgén tovább folytassák
 utjokat.

Cseresznye, almafa ágai meghajolnak a
 fehér s rózsaszín virágok terhe alatt, züm-
 mögő méhek raja veszi körül, munkájukat
 újra megkezdve a téli pihenés után. Vad-
 jáczint, ibolya, kakukfű, gyöngyvirág a ned-
 ves föld párájával vegyülve édes illattal
 töltik el a levegőt, az orgonabokor óriás
 lila bokréta-hoz hasonló, virágfürtjeit negé-
 desesen engedi át a szellő játéknak.

Az átlátszó levegőben vidám fecskék
 kergetőznek, boldog csicsérgéssel jelentve

visszatértöket. A sürlőségben csalogányok
 versenyeznek, fuvolaszerű, majd csattogó
 hangjuk messze elhallatszik, szerelmi daljuk
 az erdő mélyéből visszhangra lel.

Pacsirta, rigó, a berek s erdő minden
 kis enekese hozzájárul a természet nagy
 hangversenyéhez.

A távoli faluból harangszó hallszik.
 Vasárnap van. Ünnepe az ember és a ter-
 mézet. Örül, nevet minden. Hó, jég fe-
 ledve van.

Ifju leány szökelve jön a keskeny ös-
 vényen; fehér ruhája kiviláglik a lehajló
 zöld ágak között. Szőke hajával játszik a
 pajkos napsugár, arany szikrákat csalva
 ki belőle.

De ő csak siet előre, nem törődve
 semmivel. Utközben lehajlik egy-egy virágért,
 koszorút fon belőle s fölteszi fejére.

Szeméből öröm sugárzik, tiszta, mint
 a sima víz tükre, melyet vihar még nem
 zavart föl. Körülötte tavasz van; tavasz ő
 maga is. Tele van minden reménnyel,
 várakozással, igérettel. A természet a vi-
 rágnak gyümölcsöt, az élet boldogságot ígér.

Ingo nádszál termetét öcsérfához tá-
 masztva körül néz. Arczáról e gondolat
 ragyog le: mily szép a világ, mily édes
 az élet!

Állategészségügyi mi- zeriák.

II.

** A „Debreczen” 179. számában megjelent ily című czikkemmel nem volt szándékom senkinek a tyukszemét letaposni; valamint távol állott tőlem minden csipkedési viselkedés; legkevésbé akartam pedig a mezőrendőr kapitány urat bántani, vagy megsérteni, — hanem azért ez nem zárhatta ki azt, hogy ő a nála megszokott finomsággal nekem ne rontson.

Nagyon kecseskedő ugyan az a tér, melyre ő lépett, mert egy-két banális mondas a mindig kész nevető közönség előtt kedvesen fogadtatik, de én most sen szándékozom annak a közönségnek írni, a melyik a nevetésre mindég készen van, hanem annak, a melyik komolyan is tud gondolkodni.

Ha a kapitány ur a czikkem végét is elolvasta volna, bizonyára meglátta volna, hogy annak nincsen vége s hogy valami idetartozó dolog még következik, ez pedig semmi más, mint az ő általa felfedezett ministeri rendelet.

Ezen rendelet pedig alapul az 1888. évi XII. t. cz. 36. §-án, mely azt mondja, hogy: ha a ragadós betegség valamely községben **nagyobb** mérvben, vagy több község területére terjed, a község egészen vagy részben; illetőleg több község mint veszterület **elzárható**.

Tehát még azon esetben is, ha a ragadós betegség **nagyobb** mérvet ölt, a község még akkor is csak **elzárható** és nem feltétlenül **elzárandó**. S mi történt nálunk?

A f. évi június 23-án a barom vásár már úgy szólva egészen megtelt a vásár sorompónál megvizsgált s egészségesnek talált szarvasmarhakkal, a mikor egy marhakereskedő Szatmármegyéből vett jószágával odaérkezett. A vizsgálat megállapította, hogy ezek között a marhák között száj és körömfajás van.

Szerintem az lett volna helyén, hogy ezt a csapat marhát azonnal zárása helyezték s óvatosan, kerülő uton hajtsák vissza

II.

Dél van. A nap izzó sugarakat bocsájt a földre. A mezőn peng a kasza, villog a sarló serény arató leány kezében; hull a kalasz, a szőke buzakalasz halomba a gyilkoló vas alatt; s kalaszszal együtt hervad a buzavirág és a pipacs. Vig ének, hegedűszó, egy-egy délczeg legény éles kurjantása élénkíti a rekkenő melegben elterülő mezőt.

Fiatal gazda nyajas szóval buzdítja dologra a vidám sereget; pedig nem is kell nógatas, bár nehéz a munka, megy az mégis gyorsan. Hogyne menne, most mutatja meg mindenik mit ér, milyen dolgos, milyen ügyes. Nem is munka ez, inkább ünnep, hisz ünneplő ruha van mindeniken, csillog a tarka gyöngy, libben a fodros szoknya, hajlik a karesu derék, gyorsan mozognak a kezek.

Elérkezett a pihenés órája, nevetve, tréfalkozva oszlik szét a munkás csoport. A mezők szélén terebélyes fak árnyékában körbe ülnek a kihevült arcú leányok; körülöttük a fűben hevernek a legények.

Fiatal asszony alakja tűnik fel az uton, nagy kosarakban hozza utánna az ebédet. Mosolyogva segít ő is a kiosztásnál, mindenikhez van egy jó szava. Férje gyönyörködve kíséri tekintetével. Milyen ragyogó fény, derű!

Távolból furulya hangját hozza át a

az istállóba. De nem az történt, hanem az, hogy a vásártérről azonnal kiverették azokat a marhákat is, melyek mint egészségesek mentek oda be; temérdek kárt tóvén ezzel a gazdaközönségnek.

Tessék erre az intézkedésre paragrafust találni.

Hiszen az olyan fennen felhívott ministeri rendelet, mindjárt a bekezdő soriban azt mondja:

„Mihelyt valamely községben a ragadós száj és körömfajás fellépett a községi zárlat elrendelendő az 1888 évi 40000 számú ministeri rendelet 219 § alapján.”

De ha ezt a minister által is cizált 219 §-t megnézzük, ott ezt olvashatjuk:

„Ha a száj és köröm fájás a községben egyszerre legalább három különféle fekvésű tanyában, majorban, udvarban vagy istállóban, avagy egyszerre **legalább husz állaton** tör ki, a száj és körömfajás járványosnak tekintendő.”

Nos hát ezért vettem én fel a „tulbuzgóság” szót mert itt június 22-án nem volt joga a vasárt szétverni senkinek. Az észlelt egy eset csak istálló zárlat és nem községi zárlatot vont volna maga után. (Az istálló zárlatot megszabja a 79200 sz. ministeri rendelet.) Debreczen város határa kilencz kerületre levén felosztva, csak azt a kerületet kellett volna bezárni, a melyikben a **járvány** észleltetett. És minden kerületet csak akkor bezárni, ha már ott a baj járványoszerűleg fellépett.

De van még ennek a 89100 számú ministeri rendeletnek más intézkedése is. Egy helyen azt mondja ugyan is, hogy: azon esetben ha a betegség egy udvarban már több állaton fellépett, ugyszintén ha a betegség a községnek különböző fekvésű több udvarban (major, tanya, szállás) fellépett: a betegség lefolyásának gyorsítása és enyhítése érdekében a városi m. kir. állatorvos sürgősen tegyen hatósággal a szükséges javaslatot az iránt, hogy az átlás — mesterséges befertőzés mielőbb elrendeztessék.

Ilyen jelentés nem tétetett.

Tudomásunk van ugyan róla, hogy egy-

szellő. Bus pásztor fiu fujja azt. Szomorú nóta, fájdalmasan panaszol, zokog; nem talál a vidagok közzé.

Bizonytalanul előbb, majd mindinkább alakot öltve, bus sejtelen rezgi át a fiatal nő lelkét.

A napot felhő borítja el, hirtelen támadt szél felkap pár korán megsargult levelet s szeszélyesen forgatja a levegőben.

III.

Alkonyodik.

A halvány égboltozaton a hold ezüst sarlója már látható, az esti csillag is fönt ragyog. Hűvös van.

Lassan fehér köd emelkedik elfátyolozva a tájat; a távoli hegyormokat violaszín párák borítják.

A fákön ritkul az őszi lomb, alig maradt fönn belőlük néhány, az is vágyik le a többihez, zizegve hullanak le a sárga levelek rendre mind, vastag puha szőnyeggel borítva az utakat.

Pár késői virág nyílik még, remegve várva, mikor hervasztja el a dér.

Végteien szomorúság ömlik el a tájon; minden haldoklik, az enyészettel küzd a természet.

Egy himporát vesztett pillangó vergődik a fűszálon, lankadtan lógnak le egykor még fényes szárnyai.

két nagyobb birtokosnál történt átoltás, de ez a ministeri rendelet nem tesz kivételeket és általánosságban rendelkezik.

Ha ez megtörtént volna, azt hisszük, hogy a baj legkésőbb egy hónap alatt elvonnult volna hazánk felett s nem tartott volna három hónapig.

Hanem egyben igaza van a kapitány urnak. Szánombanom bűnömöt, de a rendelet lemásolásakor 30 kilométert irtam 5 helyett. De hát a dolog lényegére ez mindegy. Ezt ugyan nem tudom megérteni, hogy ha a vesztes udvarhoz vagy tanyához 5 kilométerre eső terület képezi a veszkerületet, hogy jön ebbe a veszkerületbe bele idegen község is, holott Debreczen város határát akár merről rőfölköm is mindenféle hosszabb öt kilométernél. Így utólagosan szabad legyen még a felett is elgondolkoznom, hogy miért kellett itt egyáltalában veszkerületet alakítani, holott a törvény, már idézett § a még azon esetben is, ha a baj nagyobb mérvet öltött csak **elzárható** mondja és nem multhatatlanul **elzárandónak**.

Milyen jó, hogy vannak törvénytudó férfiak, a kik Olympusi magasságból nézhetnek le a szegény gyalog emberre!

De ha már a tételes törvényt ezek a ministeri rendeletek, keresztül-kasul huzgálják; ha már osztrák érdekekért saját gazdaközönségünket ütjük agyon, hát tennénk valamit még is a mi legalább enyhítésére a veszedelmet.

Létesítsük Debreczenben a consum vásárt. Létesítsünk egy olyan piacot, a hová járvány esetén is lehessen sertést és szarvas marhát felhajtani. Mostani állapotunkban a hentesek és mészárosok legfőbb baja az, hogy nem tudnak venni levágni való marhát és sertést.

Ilyen hosszas zárlatok mellett ez természetesen is mert a napi fogyasztás meg van, fogyasztásra szánt állat pedig vajmi kevés, mert kívülről nem lehetvén behozni, a mi a belterületen volt, az már elfogyott s ha kerül még egy kevés, annak olyan árát szabja a tulajdonos, hogy ez a legnagyobb drágaságot vonja maga után.

Mozgalom is indult már meg egy olyan vásár alakítása iránt, melyre a vágni valókat mindenki szabadon hozhassa be.

Amott még virít egy halvány rózsa, testvére már elhullatta szirmait, egy feslő bimbó van még a leveletlen ágon, ennek már nem lesz ideje kinyílni. Reggel még biztatta egy csalóka napsugár; holnap már fagyva lesz.

Mintha a patak sem csörgedezne már olyan vígan. Egyhangú csobogással foly a pusztá partok között egy-egy elaszott fűszálat ragadva magával. Változatlan nyugalomban, sima érczlaphoz hasonlóan csillog a tó tükre.

A holdvilág fényes sávokat rajzol a hideg habokra. Széláram fut végig a sutgó nádán.

Egy vízi madár ijedten rebben fel.

Csüggedt léptekkel egy nő közeledik, a holdra emeli bus tekintetét; szeme fénytelen, kihalt belőle minden, még a remény is. Merengve nézi a szomorú tájat, szemében könnyek nyoma látszik s eltemetett ábrándok, melyek álomnak maradtak örökre.

Fáradt, kifárasztotta az élet. Pihenni vágyik.

Mily ismerős ez az alak! Talán járt már erre egykor régen, egy verőfényes szép napon.

Akkor reggel volt és tavasz; most alkony van és ősz.

Melanie.

Szerintem ezt az ügyet magának a hatóságnak kellene kezébe venni; mert azt tapasztaljuk, hogy a hentesek és mészárosok közül a legvagyonosabb néhány embernek az eszme nem tetszik, sőt annak ellene dolgoznak, elakarják hitetni a hatósággal, hogy arra nincsen szükség.

Szerintünk úgy a fogyasztó közönség, mint az illető iparosok érdeke egy ilyen piac létesítését feltétlenül megkívánják mert így nem állhat be a drágaság, a most a husneműknél fennáll, s a kisebb tökével rendelkező iparos is megtudja keresni a maga kenyérért; a mi most annyira lehetetlen, hogy számosan vannak, akik iparukkal felhagyni készülnek.

Nem akarunk meggyanúsítani senkit, de ha okát keressük, hogy az a néhány ember mért ellenzi a consum vásárt, furcsa következtetésre jutunk. Mert azt csak nem hiszi el senki, a mit ők hangoztatnak, hogy arra Debreczenben nincsen szükség. De nagyon érezzük a hiányát, mert keserves dolog egy kiló zsírért 80 krajczárokat fizetni, hogy a hus drágaságát ne is említsük.

A nagy hal kis hallal táplálkozik; a nagy tőke elnyeli a kis tőkét, és ha a kis tőke begombolja a bóltot a nagy tőke annál jobban arat.

Nem szabad néhány tőkepénzes kedvéért a kisiparosnak koldus tarisznyát akasztani a nyakába, ha nekik nem kell consum vásár, hát ne vegyenek ott, hanem a ki a közönség érdekét szolgálja, az nem áll utjában az ilyen hasznos és kipróbált intézménynek.

Közelebb csakugyan rátérünk már a közbiztonsági panaszokra is.

Két történeti okmány.

Két gyászos levelet közlünk ezen helyen. Alighanem halotti cédulak lesznek ezek, mindkettőt Khuenhez intézte olyan kéz, mely előttünk szent és sérthetetlen; éppen azért hazafiai tájédalmas aggályoktól és bánattól telve közöljük azokat. Olvasásuk el és gondolkoztatásuk felőle jó magyarok:

Kedves gróf Khuen-Héderváry!

Atyai szívemet mély gyász tölti el láttára azon sajnálatos állapotoknak, melyek kedvelt Magyarországon a politikai életet hónapok óta meddősegre kárhóztatják és már-már az állami gépezet működését is megakasztják.

Midőn 1867 ben egyfelől magyar koronám országai s másfelől a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok között a practica sanctioból folyó közös és együttes védelem eszközei felsoroltattak, az 1867: XII. tc. 1. §-a megállapította hogy a közös hadsereg egységes vezérletére vezényletére és belső szervezétére vonatkozó ügyek Általam intézendők el.

S amint mindenkor szigorúan örököttem a felett, hogy az ezen törvény alapján elvállalt kötelezettségek minden oldalról becsületesen és lelkiismeretesen teljesítenek, ezenképpen el vagyok határozva az Engem megillető jogokat is csorbítatlanul fentartani és utódaimra érintetlenül át-származtatni. Midőn a magyar országgyűlés ezt a jogomat elismerte, nemcsak a monarchia nagyhatalmi állásáról, hanem saját hazája és nemzete erejéről és biztonságáról is akart gondoskodni. Eppen ezért nem tudnék hozzájárulni oly intézkedésekhez, amelyek végső következményeikben a monarchia két

államának gyengítésére vezetnének és dicső emlékü őseimtől átvett örökségemet a hanyatlás veszélyének tennék ki. És ugyan- csak azért nem járulhatnék azon követelések teljesítéséhez, melyek kipróbált intézmények olyatén átalakítását célozzák, mely kedvelt Magyarországom érdekeinek nemcsak meg nem felel, de végső következményeiben szent Koronám országainak integritását is veszélyeztethetné.

Másfelől nem zárkozom el a közös hadsereg körében királyi hatalmamból folyó azon intézkedések mevalósításától, melyekre vonatkozólag az utóbbi időben kormányaim az országgyűlés színe előtt már is nyilatkozatokat tettem és amelyek az Önnek Általam megjelölt pontokkal együtt azt a keretet alkotják, amelyen belül én ilyen intézkedéseket megengedhetőknek tartok.

Magyar nemzetem a kiegyezés óta óriási haladt. Elég tétellel tapasztaltam azt az örövendés fejlődést, mint újabb bizonyítékot ama mű bölcsessége mellett, melyet a korona és nemzet kölcsönös bizalma hozott létre. Így kell annak lennie és így kell annak maradnia ezentúl is. Alkotmányos életünket az isteni Gondviselés kegyelme mind eddig megmentette minden komoly megrázkódtatástól. Csak a nemzet józansága és higgadsága, minden számbajövő nagy érdek megfontolt mérlegelése óvhat meg bennünket a jövőben is megrázkódtatástól. Fejedelmi kötelességem ezért figyelmeztetni a nemzetet, hogy én most is ragaszkodom a kiegyezéshez. Meggyőződésem, hogy az a szellem, amely művet megalkotta, ma is él régieréjével a nemzet lelkületében (?)

Bizom az Ön belátásában, hogy a szívehez oly közel áll Magyarországot, annak törvényes képviselőjét, atyai szándékomról felvilágosítja és a mai, az országra és a monarchiára veszedelmes helyzetből a szerencsés kibontakozást megtalálja. — Ebben a föltevésben arra határoztam el Magamat, hogy Önt az új kormány megalkotásával megbízom, miről Önt a mellékelt kéziratammal értesítem.

Kelt Bécsben, 1903. évi szeptember hó 22-én.

Ferencz József s. k.
Gróf Khuen-Héderváry Károly s. k.

A hivatalos lap rendkívüli kiadása a következő királyi kéziratot közli:

Kedves gróf Khuen-Héderváry!

Önt magyar miniszterelnökkömmé ezen- nel utolag kinevezem, illetőleg ezen eddig viselt állásában megerősítem és a miniszterium iránti javaslatait elvárom.

Kelt Bécsben, 1903. évi szeptember hó 22-én.

Ferencz József s. k.
Gróf Khuen-Héderváry Károly s. k.

Barangolások.

(Sipulusz-szal és Nessi Palival.)

XVII.

Még mindig Hajdudorognál tartunk, a mely város érdemes arra, hogy a görög katolikus magyar püspökség falai között állítsák fel.

Volta képpen Nessi Paliról itt már nem is esik szó. Pál ur még a délutáni vonattal elutazott az ezerkezü és ezerötletü Sebők

Gyula szerkesztővel Budapestre és mint utólag értesültem, utközben találkoztak a Stüzi vadász jeles komániájával, így hazafelé utjuk elég ébren telt el; de mi még egy délutánra és éjszakára a hajduk között maradtunk. Nem bántuk meg. Farkas Győző városi foggyőző kalauzolása mellett a dorogi földnek egy kedves ligetét fedeztük fel, mely subogó akaczlombok között, nádbokrétás sósó mellett fekszik — a dorogi István fürdő ez.

A város nagyköltséggel építette ki ezt a fürdőt, mely igazi korszerűleg, izlésesen berendezett fürdő.

Diszes fürdőszobák, diszes vendégházak, kelemes tájek teszik kívánatos nyaralóhelyülé a dorogi pusztá ezen gyöngyét, melyről Rákosi Viktor is nagy elismeréssel nyilatkozott és hol a fürdőmesterben fölismerem a debreczeni harmadik honvéd gyalogezred hajdani híres ezredtrombitását, a bivalynyaku trombitás őrmester Szökét, a ki vesztére tanította ki a „zödfületeket“ a jelek fuvására, mert biz Szöke szakaszvezetővel is többször megesett, hogy mikor a „kaszárnya fogságos“ vitézeket fuvatta az ügyeleti tiszt ur, tanítványainak rikoltós kört szavára akarhányszor Szöke mesternek is az őrszobához kellett sétálni... Hejh, mert akkor még virgonczabb, elevenebb volt mint ma nap, a jó magammal együtt szélesre köpczösdött ezredtrombitás.

Ugy-e vén bajtárs! Bolond idők! Bol-dog idők! A mikor még dobszó, trombita-szó volt a reggeli, a déli, az esti imádsá-gunk... Hejh, hajh látom, a javithatatlan és szikár Németh trombitás még ma is az ezrednél (mely már nem az én ezredem, mert „őrmester urnak“ máshová akolbolítottak onnet!) cifrázza az ezred hívőjelét:

Jászok, hajduk, kiskunságiak,
Rajta hát!...

Még vöröslött némely fátolszerűen teregetett tűnő napsugár az egri hegyek felől, hová gondolatim gyakorta szálln k, a mikor az alkonyati csöndben, akáczos uton hazafelé a városba indultunk...

A tiszta nyári kék égből élesen váltak ki a terjengős alföldi magyar város körvo-naljai. Sohajtottam! Oda elő kintbarangol-tam osztrak földön és a csehek között. itt község után községet ha ertem: a falvak alatt hatalmas, élénk gyártelepek villany lángoktól ragyogó telepei és sok száz üveg szemei ragyogtak felém. Kacsintották a vi-dám lsten hozottat... De a magyar föl-dön haladva falu falut ér, város város után maradt, sehol a ragyogó gyárablak, mindenütt csak sötétség, meg a sok rongyos ember és néhány kezdetleges szömalomnak a sovány, nyurga kéménye...

Sohajtva, néztem az egri hegyek fölé, hol már igazán „fahegyben“ rezegtek a leg-utolsó vörös sugarak... Megborzongatott a hideg. Sötétség, sötétség mindenütt.

A dorogi vendégfogadót „Novellá“-nak hívják; holott a szokimondó, jóízű magyar Szucs bátyánk benne a fogadós (mellekesen megjegyezve igen kedves buzavirágsemü lányocskája van ő kegyelmének! Ezt még érteném, ha a kis Gizinek vagy Iionának szeméről „Buzavirág“-nak neveznék el a barátságos fogadót), de miért éppen „Novella“ az? Tünődtem, tünődtem a különös nevezeten és hogy titkát megtudjam Petrus Jenő barátomhoz fordultam, ki maga is szokott novellákat és verseket írni, világosítson fel? Nem tudott utba igazítani sem Jenő, sem Farkas Győző, sem Loóg Béla; de mivel én a kíváncsiságtól nem nyughatom, ezuton szállok és szölok hozzátok dorogi kedves atyámfiai, hogy miféle hagyomány követke-

tében nevezitek „Novellá”-nak a ti fogadókat, holott, ha már szobrot úgy sem állítunk neki, a Bocskay-fogadó nevezés mégis inkább illendőbb hangzanék Dorogon?

Nyájas olvasók jártatok-e valaha Dorogon? Ha jártatok, ösmeritek-e a bikanyaku és nadsipszavu Orosz kántort. Az Orosz kántor hangja, torka erejéről regélik Petrusék, amidőn teljes tüdőből működik Orosz kántor, meg a lámpa is elalszik a szobában ezen hatalmas hang okozta nagy légrezgelődéstől . . . Nyájas olvasók! Csak láttatok volna Sipuluszt, mikor Orosz kántor barátunk fülébe süvítette a legkedvesebbik nótáját . . . Ez volt aztán az élvezet! Ijedtökben és gyönyörűségökben tényleg pislogni kezdtek a lámpák az esti lakoma, maradékaival rakott asztalon . . .

A dorogi barangolás rekesztéséül még ezeket említem fel, hogy felállván a társaság énekelte az „Isten ald' meg a magyart”, a mi minden összejövetelem meg is kell cselekedni a hazafias magyarnak; — de hovatovább öregedett az éjszaka, annál inkább szaporodott az üres üveg, és annál inkább rikult a vendég is . . .

Sipulusz is elment feküdni; mert biztosítom a mi bájos képviselő a-szonyunkat, hogy nagyságos Viktor urunkhoz fogható szolid képviselő nincsen, tudniillik, midőn a kerületében kintjart (mert mi csak akkor felünkerte), és bár nem is a tyukdámakkal, de a kakasmuszjék első kurjantásakor bizonyosan leiekszik . . . Dorogon is így cselekedett. Sajnos, mi nem követtük a példáját mert — mire kedves házigazdájával a kvartélyra tértünk — Sipuluszt elragadta Dorogról és ágya puhapárnái közül a hajnali első motorosvonat, mely harmat páras mezőn, fehérnyas pusztságán zakatolt keresztül. Ezzel vége is a dorogi barangolásoknak.

Szabad Hajdu

„Hamis eskü! — Gaz tanácsadók!”

(Khuenék beköszöntője az ország-házban.)

— Távirati tudósításunk. —

Budapest Érk. 12 ó. 20 p.

A bécsi szép menyasszonyt, az édes Khunigundát, a Frász urék kedvencét, kinevezett miniszterelnökünket, ma részesítették a képviselőházban hozzája méltó fogadásban. A császármadaras kaszárnyából liferált szüzike bevonulása a következőleg kezdődött.

Mindenekelőtt a függetlenségi párt, nyolcz óraker, a házban tartott értekezletén elfogadta a párt által kiküldött bizottság által előterjesztett feliratot. Ezen felirat szerkesztő bizottságnak Bakonyi Samu dr. országgyűlési képviselő is tagja volt.

A mi pedig a hangulatnak külső megnyilvánulását illeti, az felette puszkaporos volt mind a házban, mind az utcán.

Az utcán óriási csoportokba verődve hullámozott a tömeg, mely míg az ellenzéket éljenezte, utálkodva, fenyegetődzve abczugolta Khuenékat és a hozzájuk szító többi osztrak himporos mákvirágokat . . .

A képviselőház folyosói zsufolásig voltak. Harci tüztől villámlottak a szemek, harci hévtől csendültek a szavak és az első riadót Olay Lajos fujta meg az aranyziradás nagy teremben.

Nincs bőr a pófáján.

Olay Lajos: Az ellenzék zajos helyeslése között összeférhetlenségi bejelentést tesz Khuen ellen, még pedig a Szapáry-féle vesztegetés miatt. Kiemeli, hogy Khuen **előre tudta** Szapáry szándékát és a menekülésben nem gátolta Dienes czinkostársokat sem. Nyilvánvaló tehát, hogy — **bűnrészes!**

— Kivele! Nem szégyell ez semmit! rivalgja a szélsőbaloldal.

Ekkor zugjá közébe félemletes hangján a Kossuth-párt hatalmas erejű Kinizsi Pálja, az atléta **Kubik Béla**:

— **Nincs ennek bőr a pófáján!**

Khuen pedig, mintha csak tövisken ülne, holott piros bársonyszéken feszeleg a kinevezett császári miniszter ur!

Kossuth szavai.

Méltóságjeljesen tolmácsolta a nemzeti közérzületet **Kossuth** Ferencz. A hadiparancs kibocsájtói ellen zudította lesújtó szavát. — Szamadást kérvén a nemzet színe előtt arról a hadiparancsról, melyben a fővezér, az ugynevezett „legfőbb hadur“ **leköti szavát** a hadseregnek, hogy a király, mint alkotmányunk egyik politikai faktora, **nem enged** a hadseregen változtatni. És nem volt elég ez a chlopy-i arculatús, most ugyanezt megismétli a nemzethez intézett manifesztumában is. Miért? Mert rossz, hűtlen tanácsnokok környezik a királyt. Végzetessé válhatik, hogy a király a hadseregbe vitte a politikát, hisz Magyarország a trónnak legbiztosabb támasza . . .

— **Volt!** Zugják mintegy fürgetegszerüleg balról.

Kossuth Ferencz: Mégis a hűtlen tanácsadók a magyarokat akarják vérgisérteni. Pedig a király az alkotmányra is esküt tett . . .

Andrássy Tivi a padot veri.

Zajos, izgató jelenet következett ekkor, ugyanis midőn Kossuth a király alkotmányos esküjét említette fel balványdöntő **Barabás** Béla az ő Rákóczi harangként zengő, messzemenyödő hangján ezt kiáltotta közbe:

— **Hamis eskü!**

Andrássy Tivadar magából kikelve ugrott fel és a padot verőn rikoltozta:

— Nem igaz!

Majd még más császármadarak is szegődtek hozzá és kórusban nyirvákolták:

— Az elnök utasítsa rendre Barabást!

— Igaza van Barabásnak! tapsoltak a baloldali kuruczok.

Végezetül **Apponyi** szóhoz juthatott és a jobboldal megoszlott helyeslése között utasította rendre a — **nemzeti jogok védelmezőjét!**

Gazemberek : a tanácsadók.

Midőn a zaj csittult, **Kossuth** tovább beszélt.

— A király tanácsadói konfliktust akarnak a korona és nemzet között elhinteni,

— Nem áll! döngicséli a jobboldal, melynek a nagy egyetértés, nagy szerelem miatt nagyon is sirhatnékos a kedve.

De mint egy haragos Jupiter dördült az udvari tányérnyalókra a székelly rhabonbán **Ugron** Gábor!

— Nem kell védelmezni! **Gazemberek ezek a tanácsadók!**

Az udvaroncok úgy elhallgattak, mintha azt a talpnyaló szőrösnyelvőket nyelték volna le.

Kossuth zavartalanul beszélt tovább. Felolvasta az osztrak miniszterelnök beszédjét, abba bizonyítja, hogy a **czoki osztrak Körber** miniszterelnök a király tanácsadója, beleavatkozik a magyar alkotmányos dolgokba is. **Kossuth tiltakozik** a felségjogok egyoldalú magyarázása ellen. **Tiltakozik**, a katonák visszatartása ellen és a kuruczpártnak szünni nem akaró viharos eljenzése között benyújtja a feliratot.

Budapest, Érk. 1 ó. 40 p.

Szünet után **Héderváry** állott fel. De negyedóraig sem engedik szóhoz jutni; hiában halljukoz a jobboldal **Andrássy** Gyulával. Balról szüntelen ily kiáltások hallatszanak:

— Hol van Dienes?! Mit csinál Szapáry?! Van e pénze? Mennyi pénzt hozott? Hol van a czimborája? Menjen utána! Üdvözli Geiger Gizella! Hol van Hajdu Etelka?!

Az elnök folyton csenget. **Héderváry** nem jut szóhoz. Apponyi második rendre utasítja Gabányit. Lengyel feláll, valamit mondani akar. Apponyi ismételt rendre utasítja. Megint, hogy a 255-dik szakaszt alkalmazza, midőn egyszerre csak felugrik **Rigó** és odaáll Héderváry elé, — hogy hagyja abba a beszédet. Ne provokáljon! . . . A jelenet **óriási izgalmat** keltett. Jobbról-balról kitudulnak a közepre, mert nem tudják, mit akar Rigó? Az ülést az elnök felfüggeszti és falrengető kacajjal fogadják a hírt, miszerint **Rigó** azt mondta Khuennek:

— Menjen a keresztanyjához! . . .
Khuen sápadtan ül le. Az óriási zivaj egyre tart.

Budapest, Érk. 2 ó. 10 p.

Apponyi az ülést megnyitja. **Khuen** azt jelentette neki, hogy **Rigó** azt mondta; — Ne provokálja a házat! Menjen ki! . . . Az esetet átteszi a mentelmi bizottsághoz.

Khuen újra feláll. A lárna ismét megújul. De a szélsőbaloldalon is mondogatják, hogy hallgassák meg. Mások ellenzik, végül szóhoz jutván **Khuen**, kéri, hogy a felirati javaslatot akkor tárgyalják, ha majd felelős kormány tesz.

A folyton közbeszózó Lengyelt, Apponyi megfenyegeti, hogy ügyét a mentelmi

bizottsághoz utasítja, eközben **Khuen** tovább beszélve Kossuthnak arra akar megfelelni, mire adott neki meghatalmazást a király . . .

Barabás Béla: **A királyi szónak nem hiszek!** Ez a közbeküldés óriási vihart gerjeszt jobbról, mintha csak megkerülnék volna, úgy orditozzak:

Rendre! hazaáruló! szégyen! gyalázat! s apadokat verik. — **Barabás** hárszabály adta jogánál fogva szólni akar, a jobboldal nem engedi. Valóságosan tombolnak, felugrálhatnak. Végül viharos „éljen a király!” kiáltásba törnek ki! kendőjüket lobogtatják . . . A szélsőbal viharos „éljen az alkotmány!” kiáltással vág vissza . . .

Végül **Khuen** ismét szóhoz juthat. Felolvassa a szabadelvűkörben a hadparancsra vonatkozólag tett nyilatkozatot. Jobbról a királyt éltetik! Balról „hochol”-nak. **Khuen** reményli, hogy ettől az ország izgalma eloszlik, kéri, az új kormány megalakításáig ne legyen ülés.

Most **Barabás** szólalt fel. **Apponyi**: megadom, ha nyilatkozatát akarja atgondolni! **Barabás**: Nem! rögtön beszélek! Elkezd beszélni, de a jobboldal belekiabál, mire **Barabás** azt mondja:

— No hát nem beszélek: Leül! **Apponyi** hiában szólítja nyilatkozatra, **Barabás** nem felel. Hallgat. És az izgalom nőttön nő.

Öngyilkos országgyűlési képviselő.

Szegfi Béla országgyűlési képviselő a Royál szállóban öngyilkos lett. Haldoklik.

NAPI HIREK.

Mai újdonsági rovatunkból

számos érdekes hirt ki kellett hagynunk és az egészet meg kellett rövidítenünk, mivel a képviselőház mai izgalmas üléséről érkezett újabb és újabb táviratokat tettük a helyökre. Hisz ma a székesfőváros politikai eseményein függ az egész ország szeme.

Megszűnt a járvány — megnyílt a vásár.

Ennél nagyobb örömet már rég hirdettünk Debreczen és nagy magyar környéke gazdáinak, mely röviden ezeket jelenti: Minthogy Debreczen város területén a külföldi állatok között uralkodott járványos betegség megszűnt, a város egész területe a zár alól feloldatott s máttól kezdve úgy a heti, mint az országos állatvásárok mindenféle állatra megtartatnak. Vásárfelügyelőség.

A debreczeni munkás dalegylet

október 18-án dalestélyt tart a Bika-szálloda dísztermében, melyre a meghívók a napokban fognak szétküldeni. A dalestélyre a temesvári országos versenyen előadott darabokat vettek föl, melyre már ez alkalommal fölhívjuk olvasóink figyelmét.

Könyvtárosválasztás a főiskolában.

A könyvtárosválasztás az ev. ref. főiskolában tegnap délután 2 órakor vette kezdetét. Tudvalevőleg két jelölt állt egymással szemben. Kun Szabó Gyula és Púr Miklós, az ifjuság nagy többsége Kun Szabó körül csoportosult. A választó gyűlést két órakor nyitotta meg Harsányi Pál szenior elnök. Kun Szabó pártja nevében Erdei Károly kifogást emelt Pálur választhatósága ellen és kimutatta, hogy Pálur tulajdonképpen választható sem lenne. Ezután rendkívül izgalmas jelenetek játszódtak le, míg végre is Harsányi szenior elrendelte a szavazást,

fennhagyván a Kun Szabó-pártnak azt a jogot, hogy Pálur Miklós megválasztása esetén, a választást a tanári kar által semmisítse meg. A választás rendben folyt le, csupán a Pálur-párt akarta egy ízben megakadályozni a szavazást, amennyiben egy szavazat jogos visszautasítása miatt fenyegetőleg betört a terembe. Azonban Harsányi szenior erélyes fellépése csakhamar helyreállította a rendet. Ezután minden rendezvény nélkül teljesen szabályosan folyt a szavazás háromnegyed hatig, mikor is Harsányi szenior kihirdette az eredményt. A választás Kun Szabó fényes győzelmével végződött, a mennyiben a beadott 302 szavazat közül Kun Szabó 177-et, Pálur Miklós pedig 125-öt kapott. Az ifjuság nagy többsége lelkesedéssel fogadta az eredményt és ősi szokás szerint zászlók alatt körmenetet rendezett az új könyvtáros tiszteletére. A kollegiumhoz visszatérve még sokáig lelkesen éljenztek Kun Szabó Gyulát, akiben az Olvasó egyesület derék, rendszerető új tisztviselőt nyert. A lelkesült ifjuság csak hosszú idő múlva oszlott el. Ugyanez alkalommal választották meg az Olvasó egyesület többi tisztviselőit is, kik a következők lettek: elnök: Harsányi Pál, alelnök: Németh Vincez th.; főjegyző: Miskolczi Albert jh.; aljegyző: Diószegyi Kálmán jh.; pénztáros: Adorján István th.; ellenőr: Szabó Ferencz jh. A választmányi tagokat ezután választják meg.

Keresztül lőtt leánya.

Megdöböntő és résztvevőkeltő hirt vettünk Hajduböszörményből. Szörnyű csapás sújtotta Dobó Sándor hajduböszörményi református tanítót, kitűnő elvtársunkat, lapunknak is dolgozó társat. Kilenczéves kedves lánykáját, Annuskát, a reggeli órákban keresztül lőtte, egy kis suhancz diák. Molnár Viktor kis diák kosztban és lakáson volt Dobóéknál és a szobában követte el végzetes megdöböntő cselekedetét. Ugyanis a kislánykával magában volt a szobában és ezt tudva, leakasztotta a Dobó Sándor vadász fegyverét, majd meg is töltötte a hátultöltő fegyvert és a tűtán hogy játékból-e, hogy gyerekes méregből-e, a kis lányra sűtötte azt. Az apró szemes golyós töltény a jobb hóna alatt roncsolta szét a szegény gyerekek karját és egyéb függő testrészeit. A merénylő kis diák rémülten futott el, a lánykát dr. Pápay böszörményi orvos részesítette első segélyben. A lesújtott szűlők a szegény kis áldozatot a legközelebbi vonatra a debreczeni kórházba hozták, a hol is Kovacsics és Katona orvosok kötötték be, vizsgálták meg a szegény kicsike iszonyatos sebeit, a kinek állapota olyan válságos, ha életben maradhat is, le kell vágni a jobb karját.

Debreczeni rövid hírek

Száz pár csizmát rendelt a város Varkoly József debreczeni csizmadia mesternél, a mit szakértő jelenléteben, tegnap osztattak szét a legények között — **A római katolikus** elemi iskola kiépítésére és kibővítésére kilencz zánt ajánlat érkezett be F. hó 25-én öönt a rendkívüli tanácsülés a felől, hogy kicsoda tette a legelőnyösebb ajánlatot. — **A debreczeni fináncz kuglizó** egyesület alapszabályait jóváhagyta a belügy miniszter. — **A tanári kar köréből** értesülünk, K. Kiss József tanár, ki 22 év óta oktató a kollegiumban, nyugalomba vonult. Bosznay István rajztanár pedig hazaérkezett külföldi tanulmányutjáról. — **Kinevezések.** Bozán Gyula ügyvédjelölt a debreczeni tábla kerületébe díjtalan joggyakorlónak nevezett ki. — Csiky Erzsébet tanítónő a debreczeni országos árvaházhoz segédanyának neveztetett ki — **A debre-**

czeni színház nyugdíjintézete tegnap délután ülést tartott. — Elfogadták, hogy a színesz nyugdíjintézet 45 ezer korona vagyonának a városi nyugdíj intézetbe lépjen be. Érdekes, hogy a 10 nyugdíjas közül kettő már elmúlt 83 éves, a többi pedig 50-70 év között van. — **Uj igazgatót** kapott a edreczeni dohánygyár Puskás József budapesti volt igazgató személyében. — **Fényesen sikerült** a református főgymnázium Kassai kirándulása. Nemesak a kucerz fővárost, hanem a kies felvidék több szentemlékű helyét megtekintették. — **A kereskedelmi ifjak** zászlóavatási ünnepe okt. hó 11-en lesz Fényes ünnepség lesz — **Az első rendkívüli** közgyűlést f. hó. 27 én dé után 3 órakor tartják meg (Füvészkert u. 5.) a magyarországi cipész, csizmadia munkások és munkásnők.

Olvasóink figyelmébe

ajánljuk, hogy színehagyott, avagy pécsetes, elpiszkolódott ruháikat olcsó árak mellett. Konez Józsefnél festessenek és tisztíassák. Főúlet Bathanyi-u. 2. sz. a. Műhely Vár-u. 7. sz. zenede során.

A tifusz járvány ellen

legbiztosabban óvakodhatunk, ha az avas-ujfalusi **Oroszlán vizet** isszuk. Orvosok bizonyítják, hogy az **Oroszlán savanyuviz** minden bacillustól menten tartja az emberi szervezetet. Az **Oroszlánviz** a legolcsóbb savanyuviz. Egy üveg ára **6 kr.** Kapható egyedül a **Schwartz féle dohánytözsdeben.** Piacz-nteza 29. a varosházával szemben.

Olvassuk a „Karikás” élcslapot.

Mi következik most?

Ha a cloy-i hadiparancs sistergőmenyőként csapott le a sárgafeketén rezesszínű politikai égből, nem kevésbé sistergős menyőként csapott be a Khuen miniszterelnöki alakításával való újabb megbízatása olyan királyi kézirat kíséretében, teljes szövege szerint olvasható lapunk előbbvaló helyén, melyről magok a szabadelvű párti képviselők a Lloydbeli kigyófészkekben, a föl háborodás hangján, így nyilatkoztak:

— Borzasztó!

— Hisz ez a második hadiparancs!

— Mit akarnak ezzel?

— Így még nem beszéltek velünk!

Ekkor mintegy 250 képviselő volt a pártkörben jelen. Egysem volt, a kit a kéziratok kielégítettek volna. Megdöbbenés, méltatlankodás viharzása halla szott. A szenvedélyek hullámszája közepette az agg Podmaniczky pártelnök is lemondott . . . **Apponyiék**, valószínű (?), hogy ragaszkodni fognak volt nemzeti pártkorukbeli időből átvett feliratok eszméjéhez; de magok az ó-liberálisok is több csoportra oszlanak és igen kiélesedtek az ellentétek; de abban egyeznek mindnyájan, hogy **Khuen** kinevezése — szerencsétlenség . . . Azonban **Khuen**, úgy látszik, edes keveset törődik ezzel, neki már megvannak a miniszterjelöltségei is a golyóbisos és akasztófas Tisza Pista gárdából, bizonyosan el van szánva a lázító durva és igazságtalan, jogtalan erőszakra is, tehát, tekintettel az országos szabadelvű párt jobb érzésű képviselőinek eddig tapasztalt szomorú és végzetes határozatianságára és ingadozására, ütött az óra mindön a nemzetnek pártkülömbőség nélkül hadirendbe kell állani, legalább a veszély órájában egyesülvén, védelmezzük az orv, az erőszakos kezektől fenyegetett alkotmányunkat, jogainkat, melyeknek utolsó foszlányait is kiakarja csikarni kezünkből az osztrák és az ő magyarhoni pribékseége.

Mi a magunk részéről, mivel erre felhatalmazást pártunk részéről nem nyertünk,

nem akarunk kezdeményezők lenni, csupán az illetékes köröknek, Debreczen város és Hajdúvármegye polgárságának, a polgárság vezetőinek a figyelmét hívjuk fel arra, hogy mi úgy a város, mint a vármegyebeli polgárság több előkelő férlijának részéről, még pedig partikuláris nélkül meglettünk keresve, annak a kinyilatkoztatására, hogy nem volna-e ideje itt Debreczenben, a városi, mint vármegyei polgárságnak partikuláris nélkül való részvételével hatalmas nagy népgyűlést tartani egyrészt tüntetvén a nemzeti jogok törvényes követelése mellett, másrészt fölhaborodással tiltakozván a bécsi kamarilla ukapásai ellen, mely cloy-i hadiparancsával, a Khuennek kinevezésével, a Khuennek által kihirdetett kéziratáival egyenesen alkotmányunk, nemzeti létünk, szabadságunk megsemmisítésére vetemedik . . . Hadd vegyék észre Bécsben, hogy nem puhul előttük a nemzet és ha mi híven megtartjuk a törvényt, hogy tartásuk meg ők is! Bécsben is!

Üzenet az új-világból.

(Tíz éves találkozóra összegyűlt régi iskola társak részére.)

A közel napokban az öreg kollegiumnak 1893-ban érettségizett és azóta már allást kiküzdött volt diákjai kedves 10 éves találkozóra gyűltek itt össze Debreczenben. Sokan jelentek, többen fehér arcu asszonyokkal, mások magános szárazkóró módjára, mint agglégényekhez illik; de többen el is maradtak. Az elmaradtak sorába tartozik a költői tehetségű ifjú református pap, Kovácsi Kálmán, aki túl a tengeren kivándorolt magyar testvéreinknek az oktatója, az édes magyar nyelvüknek a tanítatója és buzdítója ott az amerikai, kanadai pusztaságban hol kivándorolt magyar szántogató parasztok verejteke áztatja a ki, usztult, kipusztított népek, a hajdani hatalmas indián népek földjét, siralmait. Vajon, ha így haladunk lefele, félezredév múlva, nem-e hasonló sors vár a mi édes hazánk földjére is, hisz évről-évre annyi erős magyar vándorol innét buskeservesen azon tengerentúli óriási világrészbe, a hol a költői tehetségű Kovácsi Kálmán is lel készkedik. Nem mindennap hivatást tölt be ő ott, tehát nem érdektelen az a tengerentúli üzenet sem, melyet a 10 éves találkozó alkalmából (távol maradását kimentvén) Arvay Béla dr. debreczeni ügyvéd t. barátunk és dolgozó társunk czímén és szeretett nevére küldött a régi pájtásokhoz. A kanadai magyar ref. lelkész levele így hangzik:

Békevár, P. O. Flatwode, Assa, N W. T., Canada, North Amerika,

1903. aug. 28.

Igazan szeretve tisztelt Béla Barátom!

Barátaim!

„Minden időben szeret az igaz barát.” (Sal. Peld. 17: 17.)

„Az embernek — kinek barátai vannak — tisztelni kell a barátságot, mert — ki igaz barátunk — becsületesebb az atyafiúnál” (Sal. Peld. 18: 24.)

Tehát az igaz barátság örökre rendíthetetlen közziklára épített hazának mennyei szegeletkéve a szeretet, melyből isteni törvény s emberi érzelmünk szerint is természetesen és szükségképpen folyik, hogy a legmélyebb tiszteletet kell iránta éreznünk minden égalj alatt, kor-, nemzet- és fajkülönbség nélkül, ellenkező esetben pusztán névvé aljasul az igaz barátságszent fogalma, megszűnik vonzó varázsa, álmokba ringató

deleje, mely hir s kincs felé csupán addig mutat iránytűként, míg érzi önzése és érdeke mágneshegyeinek tömegét. Az ilyen barátság men kül butoktól s eszetekbe juttatja a rég tanultuk sorokat:

„Donec eris felix: multos numerabis amicos, Tempora si fuerint; nubila: solus eris.”

Ti nem ilyen baréitaim vagytok s híd-jetek nekem: az én lelkem is — ezt illetőleg is — magasabban szárnyal a hétköznapinál!

Nincsen semmi földi kincsem most sem — mely körül csaponghatna barátságok — a Jézuson kívül, ki legszeretőbb és minden időben legigazibb barátom fog maradni, kit gazdag lelkem menyországában boldogan erzek élni munkásan igaz hitemmel, mely Isten műve és a mely a tiszta szívből fakadott ima körelmére ihleti meg lelkünket a Szent Lélek által, ki nekem is kijelentette a Krisztust igaz jellemében megigazító, megszentelő és üdvözítő erejével, mely nem néz se mulandó kincsre, se porba omló babérra, a nagyság és dicsőség győzgyőző titlára, tudományra, avagy képzettségre.

Az is jól esik látnom, hogy nem költői hitemért „beszélgetett” rólam „sokat” az a „8—10 tagból álló társaság, a melynek egyik szerény tagja jó „maga” is” volt Béla barátunk az „áltaiam” is igen jól ismert debreczeni vinkó mellett”, hol megállapodtak „abban — kik eme radésból Debreczenben” maradtak, hogy f. é. szept. 19-én 10 éves találkozót hoznak össze.

„Lehetetlen — írta a „honfi fiskális” — hogy ezt a nélkül megcsináljuk, hogy tégedet — ki mindannyiunk közt az elmúlt tíz év alatt legmesszebb jutottál — ne értesítsünk erről.”

Nem azért, mintha arra számítanánk, hogy te abból a más világból köztünk teremhetsz akkorára.”

De mert szívünkben őhajtanánk — írta tovább Béla barátunk — hogy arról a régi barátról, a kit mindannyian szeretünk, a kivel oly sok jó időt eltöltöttünk — akkor, azon ünnepélyes alkalommal, valami hirt halljunk, tőle üzenetet kapjunk, hogy így összejövetelünk perczet megédesítse az a tudat, hogy te, kit legmesszebb hányt a sors tőlünk — élsz boldogan, megelégedetten s egyéb bajod nincs, mint az az édes honvágy, mely néha néha bizonyára megrezegtetti szivedet s nincs egyéb bajod, mint az, hogy nem kocczinthatasz velünk ama napon egy poharat a régi barátság és viszontlátás emlékére!

El ne feledkezz valahogy levelem mot-tójáról: szept. 19-re okvetlenül üzenetet küldj hozzám régi czimboráid részére!”

Igen köszönöm baráti lelketek tüzet, lobogó lángját, melynek a távolság nem temetője, hanem inkább éltetője lett, mint az én lelkemben is. Ez az igaz barátság ismerető jele, mely egyaránt szeret az eszményien szép Hungaria kalászos és borágas Alföldjén s Kanada legzordonabb ege alatt is s örökké emlékezik a bucsu — mosoly között is szívet tépő jelenetére s vágyik a viszontlátás csókjára, midőn az emlékeknel fölmosolyog az ajak.

Piczi delejtű vagyok, könyvek között mosolygva, büszke-vidám boldogsággal fordulok felétek ez ünnepélyes alkalommal. Ezer mértföldről is érzem igazán szerető barátságotok tiszteletet parancsoló delejét.

Fehér asztalnál foglaltok helyet, hogy egyétek és igyátok az emlékezetnek fehér kenyert és piros borát — a reménység zöld lobogója alatt hívő szeretettel! Álljatok fel, mert itt is tiszteletet kell adnunk a

minden időben igazán szerető barátság Isteneinek, s halljátok meg az idegen és hideg világ messzeségéből küldött pohárköszöntőmet, melyet könnyező szemmei vetek papírra, mialatt az emlékezet bűbájosa vonója felizgatja szívem zengő hurjait:

„Először hálákat adok az én Istenemnek, a Jézus Krisztus által mindnyájan tiérettetek, mert bizonyágom nekem az Isten, kinek nagy lelki örömmel szolgálok az ő Fija Evangyéliomának prédikáltatásában, hogy szüntelen emlékezem felőletek.

Mindenkor az én imádkozásimban kérvén az Istent, hogy ha valami módon már valaha jó szerencsés ut adattatnék nekem Isten akaratából, hogy tihozzátok mehetnék, mert kívánlak titeket látni, hogy valami lelki ajándékot közölhetnék veletek, hogy ti meg-erősítettétek.” (Pal. róm. 1: 8, 9, 10, 11).

„Egy kevés ideig nem láttok engemet és ismét egy kevés idő múlva megláttok engemet.” (János 16: 16).

„Nektek is azért most keserűségek vagyok; de ismét meglátlak titeket, és örülni fog a ti szívetek és a ti örömtöket senki el nem veszi tőletek. (János 16: 22.)

Dicsőség és hála Istennek és a legmélyebb tisztelet, dicsőség édes hazánknak s tisztelet a minden időben igazán szerető barátoknak! Üdv mindnyájunknak! Ugy éljünk, hogy mozgató kerekai legyünk függetlenségi törekvő hazánk gépezetének, e légre ki-ki a maga körében álljon meg megtartó hittel, rendületlenül, tüdő életét reménységgel és soha meg nem haló szeretettel! Keressük folyton az igazságot, és bekeséget s hirdessük az egyenlőség, testvériség és szabadság krisztusi tanait, „hogy tivatek uj szőlőtökének” gyümölcsét igyam „az én Atyam országában” (Máté 26. 29.) ha a földön többé talán nem ihatom!

Az Isten Szent Lelke világosítsa meg érteimeteket, vezerelje sűrj járó érzelmeiteket s tegye szabadossá akaratokat!

Imádság és munkás hit legyen jelmondatunk édes hazánk nagygyá felépítésének szent munkájában s haszontalan lesz az köztünk, ki ehhez a dicső műhöz nem járul valamivel. (A haza ápoló oltárhoz.)

Legyünk örüllői a tiszta valóságnak és erkölcsnek s azon buzgólkodók rendületlenül (szalmafedelű kunyhótól czimeres palotáig) hogy mindenki átváltozzék szeretett hazánk most eléggé félleges ege alatt! Feszítsük keresztre könyörület nélkül mindig és mindenütt az urhatnamságot, nagyra-vágyást, dicsőségkeresést, czimkészságot, aszfaltbetyárságot, lederséget, rézgeskedést, kártyázást, a kézesókos nőimádást, munkátlanságot, patópaloskodást, önzést, érdeket, emberteleuseget és igazságtalanságot! A legutolsó emberrel szemben is mindig arra gondoljunk, hogy az Isten képére és dicsőségére teremtett s hogy könnyebben üdvözül a rongyosan bolygó koldus, mint az érdemrendével szivtelen és gögös gazdag!

Ha így éltek s ezeknek lesztek kiáltó ajkai: „amerikai levegő” fogja felfrissíteni szeretett hazánk társadalmát, melynek jelenben szakképzett orvosokra s isteni kegyelemre van szüksége.

Éljen dicsően függetlenül az édes Magyarország s bölcsönket ringatta szülőföld minden dajkadalos rögén is testi és lelki boldogság virágozzék! Ambróziát ontson, nektárt csepegtessen az édes haza minden porszeme s közmegelegedést, hogy az „oldott kéve” kalásza ne sodortassanak ide, tengeren tulra, a rosz társadalmi és politikai rendszerek miatt, hol egykor menthetlenül elvesznek a magyarság számára!

Éljen a kálvinista Róma: Debreczen, melyhez ifjuságunk üdeségének harmatja tapad! Dicső Rákóczi harangjának ajaka kongva-bongva hívogassa templomba a

szomjas lelkeket, sirva temesse a halottakat s ébressze a nemtörődésben tespedőket hitre és ősi szabadság és függetlenség után csengő vágyra s bátorítsa a jókat, a nemes lelkeket szent küzdelmek csatájára s ejtse remegésbe a daczos hitetleneket! Legyen „szent“ Debreczen Csokonai „tisztelt“ hamváért!

Eljen az édes „alma mater“, az anyyi kiváló jellem, jelesség, tökéletes szépség- ifjui bolondság, indulat, elbizottság, legyőzés, szenvedély, kitörések, tapasztalás, bölcsesség, igazság, könnyelműség, álmok, ábránd, remény, hit, szerelem, kedves cél, vágy, eszmék, törekvések, értelem, akarat, érzelmek, lemondás, küzdelem, jószívűség, igaz barátság és emlékezet, Isten és felebaráti s a hazaszeretet tanyája, százasos csarnoka!

Az anakreoni dalokat vidáman zengő Csokonai, a büszke Petőfi s tetterős Kossuth szelleme járjon örökké benne, intve az ifjakat a legelső, hogy mérget tartalmaz a „csikóbőrös kulacs“ mértéktelenül s a lángésszel együtt a testet is korán sirba dönti! Amannak lánglelke tanítsa hazaszeretetre, minden dicsőség, hírnév, feleség, szerelem, gyermek elhagyására a viharban a szent szabadságért! Kossuth pedig legyen a lobogó, a vágy édes hazánk függetlenségére s hogy a száműzetés keserű kenyerét együk inkább sós könyeinkkel, mint rabszolgamódra tétet hajtsunk az igazságtalanság göggyének trónja előtt.

Éljenek és igaz szeretet, hála és tisztelet környezze volt tanárainkat; a boldogabb hajlékba költöztek lelke pedig nyerjen örök életet és üdvöt a Mindenhatótól!

Éljenek a minden időben igazán szerető barátok s legyen azoknak sirig tisztelet!

Éljetek, éljünk örökre boldogan Isten és édes hazánk dicsőségére s az emberek üdvére és hasznára!

Ódát, vagy legalább is költői levelet szerettem volna küldeni erre az ábrándokba ringató alkalomra, mely lekemnek itt éppen úgy ünnepélyes órákat szerez, midőn a vágygyal vegyes hangulat tarka özönében az emlékezet aranyos varázsvesszejével feltámasztjátok sirjából a multat, hogy kezet fogjon a rózsás, vidám és büszke jellel, melynek egén én csak szivárványos felleg lehetek, hogy csupán lelkeimmel állhatok köztetek e jézusi szavakkal:

„Békesség nektek!“ (János 20 : 19.)

A rémitő távolság, a körülmények, az idő, a hely legyőzték akaratomat, gátat vetettek vágyam szenvedélyes szárnyának, hogy köztetek testben is megjelenhessek harmincz éves homlokossal, midőn ti is testet adtok egy igen fölemelő szokásnak: találkoztak tíz év után a férfúság lángsugaru s tettekre trombitáló korának még harmatos reggelén!

Oh, hogy Lázár sem lehetek az igazán szerető tisztelt barátság és hű emlékezet rakott asztalánál! Megelégedném a morzsalékokkal s poharatokban maradt esőppnyi borral is, csak láthatnának benneteket testi szememmel a vidám büszkeség lakomai bitorában, ha másképpen nem: koldus rongyokban; de szent bibliámmal fegyverkezett s palástosan és trikolorral ékesített lanttal kezemben, mint az Észak-Amerikában fekvő Kanada keleti Assiniboia államában levő Békevár ref. missionarius lelkésze, kit július 21-én szenteltek fel azokkal a fontos és jóleső sorokkal együtt, melyeket mindnyájatok nevében Béla barátunk volt szíves küldeni. Nem véletlenség volt az, hanem isteni akarat kedveskedése, igazán szeretőt és tisztelt barátaim, hogy Béla barátom levelét fölszentelésem előző estéjén vettem s úgy éreztem ideálisan, hogy

mindnyájan ott voltatok életem legszentebb perceiben, a flemingi angol ref. templomban, hol áldást kértem reátok az idő és barátság s igaz szeretet nagy Istenétől, kinek legyen örökre:

„Dicséret, dicsőség, tisztesség és hálaadás!“

Én boldognak érzem magamat, mert lelkem mélyéből hiszem, hogy Jézus az Isten fija, a testé lett örök Ige s az üdv egyetlen forrása, ki által a bűnösök megtartathatnak. Ő ma lételemnek legszeretettebb része s legtisztább és legnemesebb vágyaimnak igaz útja és éltető napja, ki körül az ég és a Föld forog s lelkem virágai is sóvárgva hajlanak felé szakadatlanul. Hidjetelek és ti is boldogok lesztek minden ég alj alatt! A honvágy most még nem igen bánt, aldatgatják fájdalmamat Kálvin következő sorai:

„A honvágy engem nem igen nyugtalanít. Komolyan és buzgón igyekeztem hazám fiainak hasznára lenni, kiknek talán még javára volt az, hogy tőlök távol voltam, így vehetvén bővebb gyümölcseit tanulmányaimnak.“

Ime, igazán szerető tisztelt barátaim, ezeket irtam és üzenem s a következő üzenettel zárom levelemet az Apostolok Cselekedeteiből:

„Tudotokra legyen mindnyájan nektek, hogy a názáretbeli Jézus Krisztus — kit Isten feltámasztott a halálból — ama kö, ki lett a szegeletnek fejévé. És nincsen senkiben másban idvesség, mert nem is adatott emberek között ég alatt más név, mely által kellene nekünk megtartatunk“ (Ap. Csel. 4 : 10, 11, 12.)

Ezek után maradok — kérve reátok Istennek Szent Lelkét — hittel, szeretettel, reménységgel, hálásan hű emlékezettel, Istenben való bizodalommal és sorsommal megelégedetten

minden időben igazán szerető barátotok:

Kovácsi Kálmán,

Békevári ref. miss. lelkész.

CSARNOK.

Debreczeni diák-élet.

Írta: **Timár Imre.**

Kágyiné főzte az ebédet, konviktust, Minő ebéd volt ez sokszor! A káposztában lágyosó, a kásában fagygyertyabél, a lencsében zsuzsok — majd minden héten került. Éhes gyomor a legjobb szakács: aki észrevette, félretolta s a bögrét tovább adta. Gyomorhajos nem volt köztünk.

Nem tudnam megmondani a hatvanas évek legutólján, vagy a hetvenes évek elején elég az ahoz: nagy téi volt.

Pirban valami özvegy alispánét temettünk; a debreczeni kántust kérte (akkor csak kántus volt az énekkar). Mihályfalvái gőzösn, onnan tengelyen történt az utazás: voltunk vagy huszonötön. Temetés után ahogy jövünk haza, Vasadon éppen osketett az oláh pópá; a nasznép a templom előtt állott. Csinos oláh lány volt a menyasszony.

Fazekas Miklós (nyugodjék!) jóképű kántordiák- megcsipdoste a menyasszony orcáját csupa pajzánkodásból. Lett erre nagy összeröffenés. A falu apraja, nagya, vasvillával, doronggal elfegyverkezve rohantak ránk. Bedrich Lajosnak (nem tudom él-e még) köszönhetjük, hogy mint valami patkányokat agyon nem vertek bennünket. Per varios casus megérkezünk Mihályfalvára; de már ekkorra olyan nagy hó lett,

hogy mindenféle vasuti közlekedés szűnetelt.

A restaurációban, az állomáson mindenféle ember egyveleg össze volt préselve, katona, színész, író, iparos, cigány, drótos-tót, szobalány, dáma, szakácsné. A nagy tömegeből is kivált egy magas, czilinderes uri ember. Ez az ur sehogyse tetszett nekünk a diákoknak. Varga Karoly, akkori nagy botos indítványozta, hogy adjunk macskazenét a czilinderes urnak. Nosza! tepsi, mozsár, lapát, mosdótál, fogó, vasfödök — szóval mindaz mely bármiféle hangot bír adni, össze lett szedve általunk; mentünk az állomáshoz; megálltunk a II. oszt. váróterem előtt. Varga Karoly elkialtotta magát:

— Ki a hunczut?!

Mi ráfeleltünk: a német! s lön óriási zaj, láрма, kiabálás, füttty.

Az a mi németünk úgy kámforrá lett: mai napig se tudnok talán megtalálni.

Ilyen s hasonló stiklikkel töltöttük el azt a másfél napot, melyet Mihályfalvan kellett töltenünk.

Kik a Sárretra mentünk legációba, megegyeztünk, hogy Földes legyen a központ, ahol találkozni fogunk s onnan együtt jövünk majd haza per pedes apostolorum. Ugyis lett. Összeverődünk nyolczan, vagy tizen.

Mikor a rektornál jelentkezünk: végignézet rajtunk s szóltan ott hagyott bennünket csikorgó hidegben a tornaczon, majd a dárdás (i(nas) kinyitotta a termet s mi élen, szomjan, setét en, hideg falak közt körülbelül egy órahosszat ültünk, elmélkedve a „lenni vagy nem lenni“ nagy kérdés fölött.

Majd jött a dárdás egy nagy kenyérral és egy szál égő gyertyával. Éhesek voltunk; a jó lány kenyérből itt-ott maradt valami; fél óra mulva ismét jött a dárdás egy jókora darab szalonnát hozva, abból is jó ízűen delectáltunk; fél óra mulva egy tál kolbász, fél óra mulva egy tál turós galuskát hozott; már ebből nem tudtunk fogyasztani mitsem, de átláttuk, hogy a rektor, kit hírből jó diáknak ismertünk, meg akar bennünket trefálni; hát sikerült is. Ott néztük nagy haraggal, méltatlankodások közt a felséges töpörtös turós galuskát: midőn maga a rektor is bejött végül hozzánk, utána a harangozó egy kis hordó bort czipelve.

— Na fiuk! szólt hozzánk ha nem állottatok megkeresni, el nem mentek innen, míg ezt a kis ételt s ezt a kis italt el nem fogyasztjátok. Ugyis lett; körülbelül két nap alatt, mindent megettünk, megittunk. Sohase volt jobb gazdánk, mint ő.

Két nap alatt lakodalom, keresztelő, névnap, disznótor, szóval minden volt s mindenütt kivettük a magunk részét; ráadásul, mint a sárkány, oly tüzes lovakon, be is szállítottak bennünket Debreczenbe. A rektor Nyeste Pista volt; sok kellene — ilyen humorú ember — a mai nehéz világban.

(Folyt. köv.)

Olcsó csemegeszőlő.

Az „Erzsébet“ szőlőtelep

Simonffy-utczai I-ső számú városi bérházban levő városi elárúsító helyiségében passatutti szőlő kilónként **18 kr.-jával** chasselas „ „ **15** „ oportó „ „ **12** „ kapható.

ISKOLAI CÉLOKRA
minden tekintetben
megfelel

legújabb tollunk

548 EF és F szürke

legfinomabb acél, kitünő minőség.

Carl Kuhn & Co., Wien Alapított 1843-ban.
Minden írószer-kereskedésben kapható.

Nagy mellékkereset

kinálkodik szorgalmas, összeköttetésekkel bíró ügynőknek
mellékkeresetnek is.
Ajánlatok „H. 493. Haasenstein & Vogler A. G. Leipzig“ küldendő

1297—1903 v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 2001/3—1903. sz. végzése folytán közhírré tételik, miszerint Johann Franke részére Gasparik Antal debreczeni lakostól 250 k. tőke, ennek 1903. évi június 15-től számítandó 6% kamatai és eddig összesen 63 k. 85 fl. perköltés erejéig 1903 évi július hó 4-én bíróilag le- és felülfoglalt és 1224 koronára becsült ezüstneműek és egyéb ingóságok **1903 évi szeptember hó 28-án d. e. 8 órakor** kezdetét veendő és Piacz-u. 16. és Egyháztér 5 sz. a. megtarlandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizet s mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1903. aug. hó 27.

Oláh Géza bir. kiküldött

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai Debreczen, kistemplom bazar.

Vászon, Készfehérnemű, **Menyasszonyi kelengye.**

A külön „Szönyeg osztályban“ óriási választékban :

Függönyök, Ágy- és Asztalterítők, Bortorszövetek, Cocus lábtörők. (2.)

Linoleum.

Olcsó árak. Előzékeny kiszolgálás.

Gondosan szedett

állani való Chaselas és Passatuti szőlő eladó. Nagyban és kicsiben különként 20 krért. Hunyady-u. 3 sz. a.

Őszi és téli ruhák tisztítását

kifogástalanul teljesíti

Hrabéczy Antal

ruhafestő és tisztító intézete

DEBRECZEN

Széchenyi utca 42.

Férfi ruhákat szakember javítja és vasalja.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoruma a „Kigyó“-hoz Debreczenben, Főtér 31. sz.

Ajánlja a következő közkedveltségnek örvendő készítményeit :

Harmat-crème
arcszépítő s bőrapólo kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcznak üdőséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arczvörösség, májfolt, sümör, szeplő s egyéb bőrtisztatlanságnál.
— 1 tégely Harmat crème ára 1 korona. —
A kréméhez használandó pouder, a

Harmat-arcpor,
mely az arcznak üde, ifju színt kölcsönöz ; három féle színben kapható u. m. fehér, rózsá s crème színben. Kitünő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. — Jól tapad és igen jól fed.
Próbadoz ára 50 fillér Nagyobb doboz 1 és 2 korona.

A Mollitergin
a legkiválóbb arc s különösen kéz bőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc- s kéz-bőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsiros s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arczbőrt a legközelebbi idő alatt üdév, finommá tesz. Megbaruult kezeket, eldurvult kéz-bőrt fehérré, puhává változtat.
Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.
Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Dr. Borsos-féle Növényi Hajszesz.
Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr-betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsiroz, nem piszkítja a fehéreneműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést!
— 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona. —
Dr. Borsos-féle **Növényi Hajkenőcs.**
Azok részére, kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek baratai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyan olyan kiváló hatásu hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!
— 1 tégely Hajkenőcs ára 1 korona. —
A Mihalovits-féle

Iztelen Csukamájolaj
teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik.
A Mihalovits féle

China-bor.
China-vas-bor.
Condurangó-bor.
Pepsin-bor

1 üveg ára
1 kor. 60 fill.

Szomorodni borból kiváló gonddal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostávtól szemben.